

ผลกระทบและการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
ของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราช*
EFFECTS AND ADJUSTMENT OF PEOPLE DURING COVID-19
PANDEMIC IN NAKHON SI THAMMARAT

วิเชียร มั่นแท้

Wichian Manlae

บุญยิ่ง ประทุม

Boonying Prathum

สุรศักดิ์ แก้วอ่อน

Surasak Kaew-On

กรกฎ จำเนียร

Korrakot Chamnian

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: wichian_mun@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบ และการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเชิงปริมาณจากแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มอำเภอขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอขนาดใหญ่ คืออำเภอเมือง อำเภอขนาดกลาง คือ อำเภอลานสกา และอำเภอขนาดเล็ก คืออำเภอขนอม จำนวนทั้งหมด 400 ครั้วเรือน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ คือ ร้อยละ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มวัยทำงานได้รับผลกระทบมากที่สุด ประกอบด้วย 5 ด้านได้แก่ 1) ด้านเศรษฐกิจ ทำให้รายได้ส่วนใหญ่ลดลง 2) ด้านสุขภาพ ทำให้สมาชิกในครัวเรือนตื่นตัวในการป้องกันการติดเชื้อและดูแลสุขภาพเพิ่มมากขึ้น 3) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม คือ บุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสมาชิกในครัวเรือน คือ คนรัก/คู่สมรส ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปกติ 4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ โทรศัพท์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากขึ้น 5) ด้านการศึกษา ทำให้นักเรียน/นักศึกษาต้องเรียนออนไลน์อยู่ในระดับมากขึ้น ส่วนการปรับตัวของประชาชน พบว่า 1) ด้านเศรษฐกิจ มีการสร้างอาชีพใหม่ของสมาชิกในครัวเรือนเพื่อการเพิ่ม

* Received 13 June 2021; Revised 1 August 2021; Accepted 29 September 2021

รายได้ 2) ด้านสุขภาพ มีการปรับตัวเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการหมั่นล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ 3) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า วิธีการพูดคุยกัน อยู่ในระดับปกติ และการได้รับความช่วยเหลือในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การขอความช่วยเหลือจากญาติ 4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีการปรับตัวเกี่ยวกับการเรียนรู้การใช้อุปกรณ์สื่อสารด้วยตนเอง 5) ด้านการศึกษา พบว่า การขอให้คนรู้จักสอนหนังสือให้ลูก/หลาน

คำสำคัญ : ผลกระทบ, การปรับตัว, ,โควิด-19

Abstract

The purpose of this article was to present the study results of affected and adjustment of people during COVID 19 pandemic in Nakhon Si Thammarat Province. This was qualitative research. Data were collected by using the questionnaire and the sample was selected from people in Nakhon Si Thammarat. The statistic used for data analysis was percentage. The research showed that working people were mainly affected by COVID 19 pandemic in 5 aspects as follows: 1) Economic effect— People had lower income because of COVID 19 pandemic. 2) Health effect —Members of the family were active in protecting themselves from the inflection and in taking care of themselves during COVID 19 pandemic. 3) Social and environmental It found that most of lovers/spouses had the relationship with the members of the family at the normal level. 4) Information technology effect—Information accessed from a television source was at the higher level. 5) Educational effect—The students had to study online at the higher level For the adjustment of the peoples, the research found that 1) Economic aspect—There were new jobs created by the members of the family to increase their income. 2) Health aspect—There was adjustment for health behavior as follows: keep washing their hands by water and soap 3) Social and environmental aspect—It found that the ways people had conversation were at the normal level. it found that persons and help sources asked for help were the relatives. 4) Information technology aspect—It found that there was adjustment about self-learning in using communication tools. 5) Educational aspect—It found that the acquaintance was asked for help in teaching

Keywords: Effect, Adjustment, Covid 19

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019, COVID-19 หรือ โควิด 19) เป็น "การระบาดใหญ่" (pandemic) หลังจากพบผู้ติดเชื้อทั่วโลก ปัจจุบันมีผู้ติดเชื้อทั่วโลกถึง 201,013,171 คน และรักษาหาย จำนวน 179,297,541 คน และเสียชีวิต 4,270,298 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 5 สิงหาคม 2564) (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2564) ดังนั้น การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19) สร้างความเสียหายอย่างเป็นวงกว้างทั้งต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านสุขภาพระดับโลก (Global Health Security) เนื่องจากพบการระบาดของโรคเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และยังไม่สามารถควบคุมการระบาดของโรคได้ในหลายประเทศทั่วทุกภูมิภาคของโลก ประเทศไทยได้มียอดผู้ติดเชื้อ จำนวน 693,305 คน และเสียชีวิตจำนวน 5,663 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 5 สิงหาคม 2564) (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2564) ซึ่งมีผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา รวมทั้งประเทศไทยมาตรการในการควบคุมและป้องกันโรคโควิด-19 โดยได้มีศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทรวงมหาดไทย (ศบค.มท.) ร่วมกับกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ในการรายงานและติดตามสถานการณ์ รวมทั้งในระดับพื้นที่ การดำเนินงานโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ภายใต้ความร่วมมือของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข รายงานสถานการณ์ระบาดของโรคประจำวันเฉพาะจังหวัดที่มีการระบาดของโรค ผ่านสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ตลอดจนจนถึงในระดับท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระดับพื้นที่คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ตลอดจนการเตรียมความพร้อมศักยภาพและทรัพยากรของระบบบริการสุขภาพ การส่งเสริมการจัดการความรู้ การวิจัยและพัฒนาและการสื่อสารและประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน การบริหารจัดการเชิงบูรณาการเพื่อการจัดการกับการระบาดของโรคโควิด-19 (มูลนิธิเพื่อการพัฒนาสุขภาพระหว่างประเทศ, 2563)

ส่วนในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า มียอดผู้ติดเชื้อจำนวน 4,526 คน และเสียชีวิตจำนวน 36 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 5 สิงหาคม 2564) (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2564) จากสถิติผู้ติดเชื้อจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ในช่วงเดือนเมษายน 2564 นี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม การศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ สุขภาพ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น สถานศึกษาได้มีการขยายเวลาเปิดภาคเรียนจนถึงเดือนสิงหาคม การจัดการกิจกรรมทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นงานบุญ งานศพ งานแต่งงาน ซึ่งมีการจำกัดจำนวนคนเข้าร่วมงานไม่เกิน 20 คน การปิดตลาดบางพื้นที่ภายในจังหวัดเป็นการชั่วคราว เป็นต้น ซึ่งเป็นส่งผลกระทบต่อความวิตกกังวลต่อผู้คนส่วนใหญ่ในสังคม และมาตรการการเฝ้าระวัง การป้องกันดูแลสุขภาพของตนเองและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม รวมทั้งกระบวนการทัศน์สุขภาพใหม่ได้ถูก

นำมาใช้เพื่อกระตุ้นให้คนในสังคมเกิดความตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผ่านการก่อตัวของการเปลี่ยนแปลงในปรากฏการณ์ทางสังคมที่สำคัญ ซึ่งส่งผลกระทบต่อแนวคิดเรื่องสุขภาพทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ได้แก่ พฤติกรรมและวิถีชีวิตสุขภาพและระดับมหภาคได้แก่ โครงสร้างทางสังคมหลายประการ (พัชรินทร์ สิริสุนทร, 2558)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว คณะนักวิจัยจึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการวิจัยเกี่ยวกับการสำรวจการปรับตัวของชุมชนวิถีใหม่ในสถานการณ์การระบาดของโรค โควิด-19 ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลกระทบ และการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลกระทบ และการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบ และการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ ประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างจากกลุ่มอำเภอขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอขนาดใหญ่ คืออำเภอเมือง อำเภอขนาดกลาง คือ อำเภอลานสกา และอำเภอขนาดเล็ก คือ อำเภอขนอม จำนวนทั้งหมด 400 ครัวเรือน โดยผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น อำเภอเมือง จำนวน 235 ครัวเรือน อำเภอลานสกา จำนวน 53 ครัวเรือน และอำเภอขนอม 112 ครัวเรือน ซึ่งการสำรวจตัวอย่าง เป็นการเก็บข้อมูลเพียงบางหน่วยของประชากรเป้าหมาย (Target Population) และกำหนดแผนเลือกหน่วยตัวอย่างที่ใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) และเป็นการเลือกตัวอย่างโดยใช้พื้นที่ (Area Sampling) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2551)

สถานที่ดำเนินการวิจัย

จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอลานสกา และอำเภอขนอม ดำเนินการระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2563 - เมษายน 2564

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา ได้ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เลขที่ใบรับรอง HE-138-2563 มีข้อความประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ผลกระทบที่ครัวเรือนได้รับจากสถานการณ์โรคโควิด-19

ส่วนที่ 3 การปรับตัวของสมาชิกในครัวเรือนจากสถานการณ์โรคโควิด-19

ส่วนที่ 4 สรุปผลกระทบและความสามารถปรับตัวสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

ส่วนที่ 5 แนวปฏิบัติชีวิตวิถีใหม่ของครัวเรือน การสร้างความเชื่อมั่นและความต้องการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคโควิด-19 ของครัวเรือน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยให้นักศึกษาในพื้นที่ชุมชนเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการไปสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 400 ชุด โดยตามหัวข้อประเด็นในแบบสอบถาม และการสอบถามผ่าน Google form ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน 2563 ถึง เมษายน 2564 เมื่อได้ข้อมูลแบบสอบถาม มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม เป็นการนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยโปรแกรมการคำนวณค่าทางสถิติ ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ที่ใช้บรรยายคุณลักษณะของตัวแปรที่ต้องการศึกษาโดยเป็นการสรุปถึงลักษณะของข้อมูลที่มีอยู่ด้วยการหาค่าสัดส่วนหรือร้อยละ โดยใช้อภิปรายผลเป็นค่าร้อยละ หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลแล้วได้นำเสนอข้อมูลผลของการวิเคราะห์ในรูปแบบข้อความควบคู่กับตารางประกอบการอธิบายในงานวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบ และการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	294	73.50
ชาย	106	26.50
อายุ		
อายุ 36 - 45 ปี	85	21.25
46- 59 ปี	141	35.25
อายุ 60 ปีขึ้นไป	87	21.75

ข้อมูลครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
สถานะในครัวเรือน		
สมาชิกในครัวเรือน	223	55.75
หัวหน้าครัวเรือน	177	44.25
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริงในปัจจุบัน		
1 - 3 คน	192	48.00
4 - 6 คน	182	45.50
6 คนขึ้นไป	26	6.50
อาชีพหลักหัวหน้าครัวเรือน		
ค้าขาย	109	27.25
เกษตรกรกรรม	81	20.25
รับจ้าง/รับจ้างรายวัน	71	17.75
ธุรกิจส่วนตัว	58	14.50
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	28	7.00
อื่น ๆ ระบุ แม่บ้าน	26	6.50
พนักงาน ลูกจ้างบริษัท/ธุรกิจเอกชน	19	4.75
ลูกจ้างภาครัฐ	5	1.25
กลุ่มอาชีพ (เช่น ทอผ้า จักสาน)	3	0.75
รายได้รวมของสมาชิกในครัวเรือนต่อเดือน		
ไม่เกิน 30,000 บาท	329	82.25
ประมาณ 30,001 – 50,000 บาท	55	13.75
ประมาณ 50,0001- 70,000 บาท	10	2.50
ประมาณ 70,001 บาทขึ้นไป	6	1.50

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 73.50 รองลงมาได้แก่ เพศชาย จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 ส่วนทางด้านอายุของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 46- 59 ปี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.25 รองลงมาอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.75 และอยู่ระหว่างอายุ 36 - 45 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 ตามลำดับ ด้านสถานะในครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกในครัวเรือน จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.75 รองลงมาได้แก่ หัวหน้าครัวเรือน จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44.25 และจำนวนสมาชิกครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริงในปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีสมาชิก 1 - 3 คน จำนวน 192 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 48.00 รองลงมาได้แก่มีสมาชิก 4 - 6 คน จำนวน 182 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 45.50 และสุดท้ายคือ มีสมาชิก 6 คนขึ้นไป จำนวน 26 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 6.50 ทางด้านอาชีพของหัวหน้าครัวเรือน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ค้าขาย จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25 รองลงมาได้แก่ ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.25 และประกอบอาชีพ รับจ้าง/รับจ้างรายวัน จำนวน 71 คนคิดเป็นร้อยละ 17.75 ตามลำดับ ส่วนรายได้รวมของสมาชิกในครัวเรือนต่อเดือน ส่วนใหญ่ มีรายได้รวมต่อเดือนไม่

เกิน 30,000 บาท จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 82.25 รองลงมา คือ มีรายได้รวมต่อเดือน ประมาณ 30,001 – 50,000 บาท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 และ มีรายได้รวมต่อเดือนประมาณ 50,0001- 70,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ตามลำดับ

ผลกระทบจากสถานการณ์โรคโควิด-19 ผลการศึกษา พบว่า

1. ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ สภาพทางด้านเศรษฐกิจ เกี่ยวกับรายได้ลดลงคิดเป็นร้อยละ 59.25 ด้านการใช้จ่ายใช้สอยเพื่อการอุปโภคบริโภคสินค้าต่าง ๆ อยู่ในระดับลดลง คิดเป็นร้อยละ 42.00 และ ด้านเงินออม อยู่ในระดับลดลง คิดเป็นร้อยละ 64.00

2. ผลกระทบด้านสุขภาพของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า ผลกระทบภาวะสุขภาพเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้สมาชิกในครัวเรือน มีการป้องกันการติดเชื้อและดูแลสุขภาพ ส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 94.75 และ ผลกระทบทางด้านสุขภาพเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ก่อให้เกิดผลกระทบทำให้สมาชิกในครัวเรือนมีความเครียด/วิตกกังวล ส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 84.25

3. ผลกระทบทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ สมาชิกในครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการพบปะกับเพื่อนบ้าน/คนในชุมชน (ทั่วไป) ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมีบางครั้งคิดเป็นร้อยละ 50.50 รองมา เกี่ยวกับการทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครัวเรือนอยู่ในระดับบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.50 และเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน เช่น งานบุญประเพณี อยู่ในระดับมีบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.25 ตามลำดับ

4. ผลกระทบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีของสมาชิกในครัวเรือนเมื่อเทียบกับสภาวะปกติ ด้านเกิดการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีใหม่ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากขึ้นร้อยละ 51.10 รองลงมาได้แก่ ด้านความเสี่ยงต่อการรับข้อมูลข่าวสารเท็จจากสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 49.00 และ ด้านปัญหาสุขภาพจิตจากการวิตกกังวลเมื่อรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.25

5. ผลกระทบด้านการศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผลกระทบด้านการศึกษา ได้แก่ นักเรียน/นักศึกษาต้องเรียนออนไลน์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากขึ้น ร้อยละ 49.25 และผู้ปกครองมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาเพิ่ม เช่น ค่าอินเทอร์เน็ตรายเดือน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากขึ้น ร้อยละ 44.75 และ ผู้ปกครองต้องซื้ออุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีเพิ่ม อยู่ในระดับมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 32.50

การปรับตัวจากสถานการณ์โรคโควิด-19ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า

1. การปรับตัวด้านเศรษฐกิจในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การปรับตัวด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างอาชีพใหม่ของสมาชิกในครัวเรือนเพื่อการเพิ่มรายได้ ส่วนใหญ่ได้มีอาชีพใหม่ ร้อยละ 94.25 และมีการวางแผนการใช้เงินของครัวเรือน ร้อยละ 88.25 ตลอดจนการวางแผนด้านอาชีพ ร้อยละ 72.00

2. การปรับตัวด้านสุขภาพในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการหมั่นล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจล ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปฏิบัติประจำ ร้อยละ 80.75 รองลงมาได้แก่ พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการสวมหน้ากากอนามัย/หน้ากากผ้าตลอดเวลาเมื่ออยู่กับผู้อื่น ร้อยละ 80.00 และ พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการไปในสถานที่ชุมชน ร้อยละ 78.00

3. การปรับตัวด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า วิธีการรักษาความสัมพันธ์ทางสังคมของสมาชิกในครัวเรือน คือวิธีการพูดคุยกัน อยู่ในระดับปกติ จำนวน ร้อยละ 63.25 วิธีการการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว อยู่ในระดับปกติ คิดเป็นร้อยละ 65.25 และ วิธีการทำกิจกรรมร่วมกันในชุมชนส่วนใหญ่อยู่ใน ระดับลดลง คิดเป็นร้อยละ 54.25

4. การปรับตัวด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การปรับตัวด้านเทคโนโลยี เกี่ยวกับการ เรียนรู้การใช้อุปกรณ์สื่อสารด้วยตนเอง ร้อยละ 43.50 และ การปรับตัวด้านเทคโนโลยี เกี่ยวกับการ ขอคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร (เช่น ถามลูก/หลาน/เพื่อน) มีการปรับตัว ร้อยละ 38.75 และการเรียนรู้ที่จะรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องจากสื่อสารสนเทศ มีการปรับตัว คิดเป็นร้อยละ 35.25ตามลำดับ

5. การปรับตัวด้านการศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การปรับตัวด้านการศึกษาได้แก่ การจ้างครูสอนพิเศษเพิ่มให้ลูก ส่วนใหญ่พบว่า ไม่มีเคยปรับตัว ร้อยละ 45.75 รองลงมา ขอให้คนรู้จักช่วยดูแลลูก/หลานระหว่างหยุดเรียนส่วนใหญ่ ไม่เคยมีปรับตัว ร้อยละ 38.00 และ ขอให้คนรู้จักสอนหนังสือให้ลูก/หลาน ส่วนใหญ่ ไม่มีเคยปรับตัว คิดเป็นร้อยละ 37.25

สรุปผลกระทบและความสามารถปรับตัวสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า มิติทางเศรษฐกิจของสมาชิกในครัวเรือนส่วนได้รับผลกระทบ ได้แก่ ้วยทำงาน ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 65.00 และสามารถปรับตัวได้อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 47.00 มิติทางสุขภาพของสมาชิกในครัวเรือนส่วนได้รับผลกระทบ ได้แก่ ้วยทำงาน ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 53.25 และสามารถปรับตัวได้อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 48.50 มิติทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ของสมาชิกในครัวเรือนส่วนได้รับผลกระทบ ได้แก่ ้วยทำงาน ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับมาก ร้อยละ

53.25 และสามารถปรับตัวได้ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 47.50 มิติทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสมาชิกในครัวเรือนส่วนได้รับผลกระทบ ได้แก่ วิทยทำงาน ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับมากร้อยละ 56.75 และสามารถปรับตัวได้อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 46.00

อภิปรายผล

ผลการศึกษาผลกระทบ และการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผลกระทบประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วยสภาพทางด้านเศรษฐกิจ เกี่ยวกับอยู่ในระดับลดลง 2) ด้านสุขภาพของ พบว่า ผลกระทบภาวะสุขภาพเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้สมาชิกในครัวเรือน มีการป้องกันการติดเชื้อและดูแลสุขภาพอยู่ในระดับมากขึ้น 3) ด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม คือ สมาชิกในครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการพบปะกับเพื่อนบ้าน/คนในชุมชน 4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยี ด้านเกิดการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีใหม่ มากขึ้น 5) ด้านการศึกษา พบว่านักเรียน/นักศึกษาต้องเรียนออนไลน์อยู่ในระดับมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ สุพัตรา รุ่งรัตน์ และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยะลาจังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่าผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีการปรับตัวโดยการสวมหน้ากากอนามัยเพื่อไม่ให้รับเชื้อโควิด-19 ล้างมือด้วยสบู่ก่อนและหลังปรุงอาหารพกแอลกอฮอล์เจลบางครั้งและเว้นระยะเพื่อลดระยะเวลาการอยู่ในพื้นที่สาธารณะโดยเห็นว่ามีวิธีดังกล่าวช่วยลดโอกาสการระบาดของโรคโควิด-19 ได้ปานกลาง (สุพัตรา รุ่งรัตน์, 2564) และสอดคล้องกับ จารุวรรณ กิตตินราภรณ์ ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้สื่อกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมปกติใหม่ด้านสุขภาพในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) : กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านการประกอบอาชีพและปัจจัยการมีรายได้ที่แตกต่างกันทำให้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเปิดรับสื่อที่แตกต่างกัน ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับผลกระทบจากการลดลงของรายได้มักจะไม่ค่อยเปิดรับข่าวสาร เนื่องจากอาจจะนำไปสู่สภาวะทางจิตที่แย่งลงความเครียด และอาจนำไปสู่การฆ่าตัวตายในการระบาดช่วงแรก กลุ่มตัวอย่างเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด (จารุวรรณ กิตตินราภรณ์, 2564)

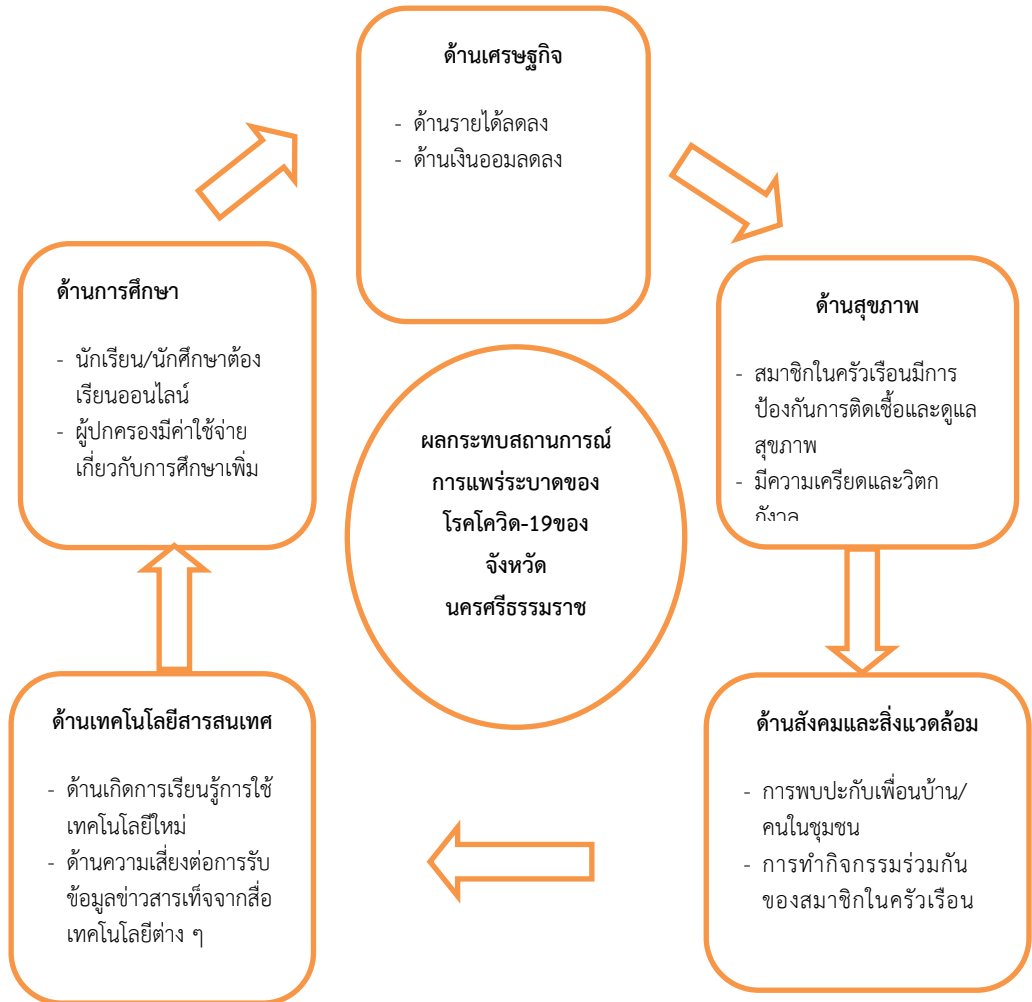
ส่วนการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า มีการปรับตัว 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านเศรษฐกิจ พบว่าการปรับตัวด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างอาชีพใหม่ เช่น เปลี่ยนจากการขายสินค้าเฉพาะหน้าร้านเท่านั้นเปลี่ยนเป็นการขายสินค้าออนไลน์และมีการวางแผนการใช้เงินของครัวเรือน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ กนกวรรณ พวงประยงค์ ซึ่งพบว่า คนวิทยทำงานในกรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจในระดับปานกลาง และการปรับตัวด้าน

เศรษฐกิจคนวัยทำงานส่วนใหญ่ร้อยละ 88.75 มีการปรับพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของตนเอง (กนกวรรณ พวงประยงค์, 2564) 2) ด้านสุขภาพ พบว่า พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการหมั่นล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจล พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการสวมหน้ากากอนามัยและ การหลีกเลี่ยงการไปในสถานที่ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ระวี แก้วสุกใส และคณะ ซึ่งพบว่าประชาชนในจังหวัดนครราชสีมาพฤติกรรมดำเนินชีวิตแบบวิถีใหม่ เพื่อป้องกันโรคโควิด -19 ประกอบด้วย การสวมหน้ากากอนามัย การล้างมือและการหลีกเลี่ยงการไปในสถานที่ชุมชนอยู่ในระดับมาก (ระวี แก้วสุกใส และคณะ, 2564) 3) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า วิธีการรักษาความสัมพันธ์ทางสังคม คือวิธีการพูดคุยกัน อยู่ในระดับปกติ ซึ่งสอดคล้องกับนุชชานาญ รักษี และคณะ ซึ่งพบว่า ด้านสัมพันธ์ภาพในครอบครัวที่เปลี่ยนแปลงในเชิงบวก ช่วง COVID-19 มีเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ครอบครัวเอาใจใส่ดูแล มีการพูดคุย สื่อสาร ให้กำลังใจกัน และทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว มากขึ้น (นุชชานาญ รักษี และคณะ, 2564) 4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า การปรับตัวด้านเทคโนโลยี เกี่ยวกับการเรียนรู้การใช้อุปกรณ์สื่อสารด้วยตนเอง การขอคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร และการเรียนรู้ที่จะรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องจากสื่อสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ ปทุมมา ลี้มศรีงาม ศรัณย์ธร ศศิธนากรแก้ว และ วราพรรณ อภิศุภะโชค ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่าน สื่อสังคมออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ปทุมมา ลี้มศรีงาม และคณะ, 2564) 5) ด้านการศึกษา พบว่า การขอให้คนรู้จักสอนหนังสือให้ลูก/หลาน สืบเนื่องจากผลของการเรียนออนไลน์เนื่องจากสถานการณ์โควิด 19 ทำให้ผู้ปกครองมีภาระในการดูแลลูกหลาน จึงมีการขอให้ญาติหรือคนรู้จักช่วยดูแลบุตรหลายของตนเองซึ่งสอดคล้องกับ กมลวรรณ วรรณธันง์ และ สীবวงศ์ กาพวงศ์ ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส โควิด-19 ของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้ปกครองบางกลุ่ม ไม่มีเวลาในการดูแลบุตรหลายเรียนออนไลน์อย่างใกล้ชิด (กมลวรรณ วรรณธันง์ และ สীবวงศ์ กาพวงศ์, 2564)

องค์ความรู้ใหม่

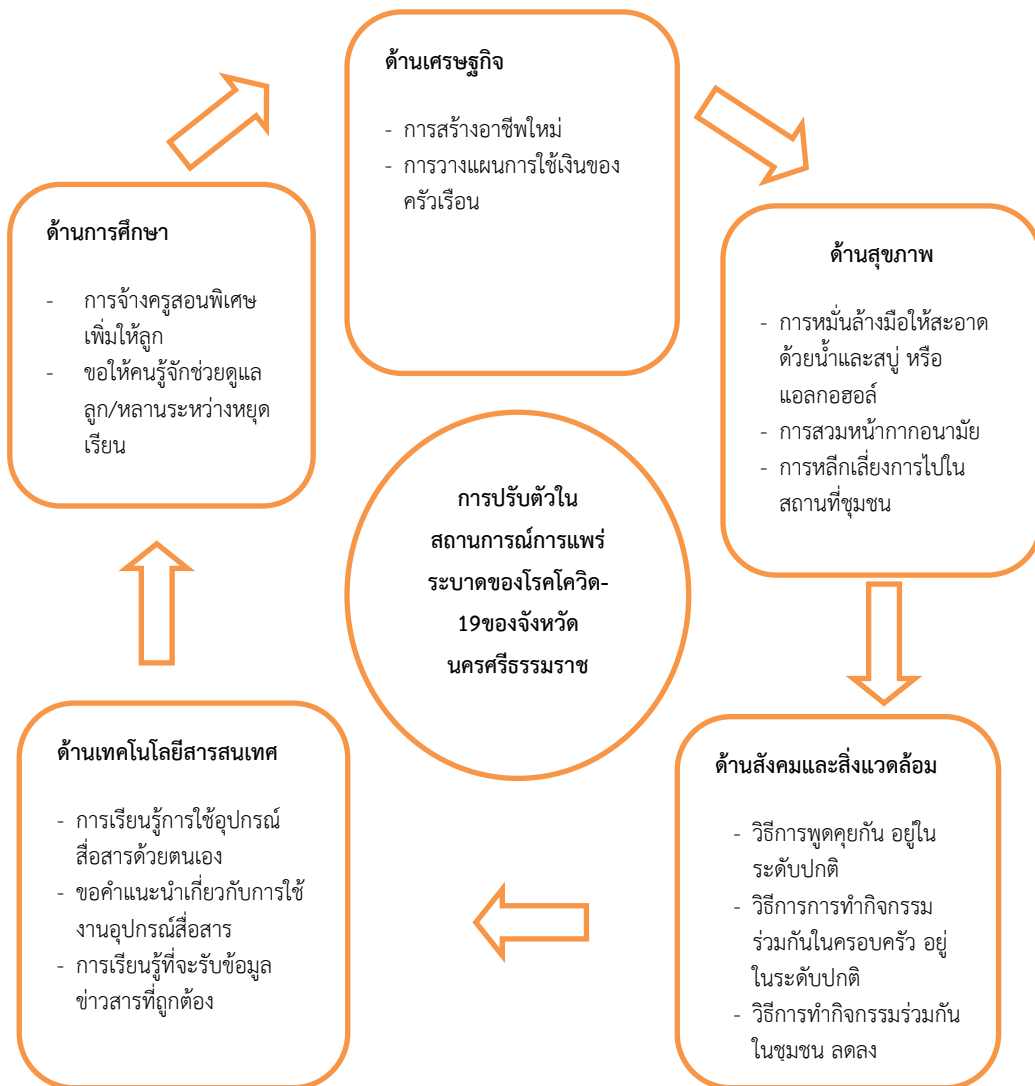
องค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
ของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาพที่ 1 แสดงผลกระทบของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
ของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราช

องค์ความรู้เกี่ยวกับการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาพที่ 2 แสดงการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม การศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ สุขภาพ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงย่อมส่งผลกระทบต่อความวิตกกังวลต่อผู้คนส่วนใหญ่ในสังคม และมาตรการการเฝ้าระวัง การป้องกันดูแลสุขภาพของตนเองและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม ดังนั้น ผลการวิจัยในครั้งนี้

ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยด้านผลกระทบและการปรับตัว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคมและสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีสารสนเทศและด้านการศึกษา ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติในชีวิตประจำวันให้เข้ากับชุมชนวิถีใหม่ในสถานการณ์วิกฤติการณ์อื่นๆในอนาคตได้ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย 1) รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการวางระบบและมาตรการในการป้องกันและเฝ้าระวังอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพในวิกฤติการณ์อื่นๆที่จะเกิดขึ้นในสังคมโลกในอนาคต 2) จังหวัดนครศรีธรรมราช เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย รัฐบาล และหน่วยงานระดับจังหวัดได้ดำเนินการแก้ไขปัญหา เป็น 2 ระยะ คือ ระยะสั้น ประกอบด้วย การแก้ไขปัญหาเรื่องเศรษฐกิจของประชาชนระยะยาว คือ การส่งเสริมความมั่นคงทางด้านสุขภาพ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประจำปีงบประมาณ 2564 เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ที่ให้โอกาสในการทำงาน การแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ร่วมกัน พร้อมความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมในจังหวัดนครศรีธรรมราช และข้อมูลจากโครงการวิจัย “การสำรวจการปรับตัวของชุมชนวิถีใหม่ในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดตรัง”

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ พวงประยงค์. (2564). สถานการณ์ผลกระทบ ความต้องการการช่วยเหลือและการปรับตัวของคนวัยทำงานในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 : กรณีศึกษาเชิงประจักษ์ในกรุงเทพมหานคร. วารสารสุทธิปริทัศน์, 35 (1), 266-286.
- กมลวรรณ วรรณธน์ และ สีบวงศ์ กาฬวงศ์. (2564). การศึกษาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส โควโรนา 2019 (COVID-19) ของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิชาการอยุธยาศึกษา, 13 (2), 85-98.
- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2564). โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). เรียกใช้เมื่อ 5 สิงหาคม 2564 จาก <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/index.php>
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2551). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จารุวรรณ กิตตินราภรณ์. (2564). การใช้สื่อกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมปกติใหม่ด้านสุขภาพในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา (Covid-19) : กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี. วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์, 25(1), 15-34.
- นุชนาฏ รักชี และคณะ. (2564). การศึกษาความเครียด ความวิตกกังวล และสัมพันธภาพในครอบครัวของประชาชนไทยภายหลังสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกแรก. วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย, 17(1), 94-108.
- ปทุมมา ลีศรีงาม และคณะ. (2564). การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์กับทัศนคติและพฤติกรรมการป้องกันโรคในกรุงเทพมหานคร. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 8(9), 18-33.
- พัชรินทร์ สิริสุนทร. (2558). ความรู้ อารมณ์และสุขภาพ: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มูลนิธิเพื่อการพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ. (2563). รายงานโครงการพัฒนากอบยทุธศาสตร์ด้านสาธารณสุขเพื่อตอบสนองต่อการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- ระวิ แก้วสุกใส และคณะ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการรับรู้กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตแบบวิถีใหม่ เพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของประชาชนจังหวัดนราธิวาส. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 8(2), 67-79.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2564). สถานการณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช. เรียกใช้เมื่อ 5 สิงหาคม 2564 จาก <https://www.nakhonsihealth.org/>
- สุพัทธา รุ่งรัตน์. (2564). ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยะลาจังหวัดยะลา. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(2), 160-174.